

20 amplasată în mun. XXXXX, pe str. XXXXX, unde au împărțit rolurile de participare în comiterea tâlhăriei, și anume: în timp ce Amoașii I. stătea în apropierea casei indicate în scop de neadmitere să fie văzuți de cineva sau reținuți, Ticot V. și Grosu S., prin forțarea ușii de intrare, au pătruns în casa dată, unde au atacat-o pe proprietara casei XXXXX XXXXX. Astfel, Ticot V. i-a aplicat acesteia câteva lovituri cu pumnii în regiunea capului, de la ce ultima a căzut jos, iar Grosu S. i-a astupat gura cu mâna să nu strigă ajutor. Ca rezultat, conform raportului de expertiză medico-legală nr. XXXXX din 18.02.2017, lui XXXXX XXXXX. i-au fost cauzate leziuni corporale sub formă de echimoze la ochiul stâng și cotul stâng, plagă contuză supraorbital pe stânga, care se califică ca ușoare cu dereglarea sănătății de scurtă durată, adică, periculoase pentru viața și sănătatea persoanei atacate. După ce, continuându-și acțiunile infracționale, Ticot V. și Grosu S., cerând banii de la XXXXX XXXXX., au început să caute banii în casă și când nu au găsit careva bani și obiecte prețioase, au deschis geanta lui XXXXX XXXXX., care se afla pe pat, de unde, presupunând că banii se află printre chitanțele pentru achitarea serviciilor comunale, au sustras aceste chitanțe, cu care au părăsit locul infracțiunii, surprinși de către vecinii, care au auzit strigate de ajutor al părții vătămate.

Instanța a reținut că, inculpatul Amoașii I. nu a recunoscut vina, declarând că, la fața locului nu a fost. Pe Grosu S. nu-l cunoaște, iar pe Ticot V. îl cunoaște de mai mult timp. A fost reținut de polițiști lângă poarta lui Ticot V., fără a-i fi explicat motivul.

Inculpatul Ticot V., la fel nu a recunoscut vina, declarând că la fața locului nu a fost, nu cunoaște de unde au apărut chitanțele la domiciliul său, nu era acasă la momentul petrecerii percheziției, nu cunoaște de ce Grosu S. a dat declarații împotriva lui.

Martorul Ganța B. a că dormea în altă cameră, la vre-o șase metri de la camera lui XXXXX XXXXX Cineva a început a striga, a ieșit repede afară, a mers spre casă, când era la circa doi metri de la casă, o persoană a ieșit în fața lui, de la ce el a sărit doi pași înapoi. Atunci persoana a alergat spre gardul de plasă de la vecini. Era Ticot V. și cu încă o persoană. Când a alergat spre gardul de la vecini, poarta fiind încuiată, în acel moment i-a și văzut pe Ticot V. și încă o persoană. Pe Amoașii I. nu l-a văzut, fața lui Ticot V. a recunoscut-o când acesta alerga.

Martorul Danilov D. a relatat că a primit chemarea precum că pe str. Traian, 20 o persoană de gen feminin a fost atacată la domiciliul său. A venind cu colegul său, Cojocarul la locul faptei cu automobilul de serviciu. Vecinul victimei, Boris a comunicat că vecina lui a fost atacată de două persoane pe care îi cunoaște și le știe adresa. Au mers și pe o stradă l-au găsit pe Amoașii I., reținut și transportat la locul faptei. Ultimul a comunicat că nu cunoaște ce se întâmplă.

Potrivi procesului-verbal de percheziție din 17.02.2017, din casa lui Ticot S. au fost ridicate trei chitanțe de achitare a taxelor comunale, care au fost sustrate în urma faptei de tâlhăriei asupra lui XXXXX XXXXX de pe str. Traian, 20.

La 29.05.2017, în baza art. 188 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, de către Judecătoria Bălți a fost emisă sentința de condamnare a lui Grosu S., cu aplicarea prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, deoarece Grosu S. - al trei-lea

figurant la caz, a solicitat examinarea cauzei într-o procedură simplificată, în baza probelor acumulate la urmărirea penală, recunoscându-și vina integral.

Deși nu a fost audiat în calitate de martor în cadrul ședinței de judecată, ***prin faptul că Grosu S. a recunoscut și a acceptat probele acumulate în faza urmării penale, declarațiile lui sunt apreciate ca decisive la caz.***

Astfel Grosu S. a declarat că la locul faptei, Ticot V. a venit cu Amoașii I., care urma să-l preîntâmpine pe Ticot V. și Grosu S. în cazul unui eventual eșec. Ticot V. a fost cel care căuta banii prin geanta pătimitei și care din repeziciune sau vizibilitate redusă a luat chitanțele.

Grosu S., în cadrul acțiunii de urmărire penală de verificare a declarațiilor la locul infracțiunii a indicat direct asupra acțiunilor întreprinse pe 16.02.2017.

Astfel, vinovăția inculpaților Amoașii I. și Ticot V. se confirmă integral prin probele administrate acțiunile lor urmând a fi încadrate în baza art. 188 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, ca tâlhăria, adică atacul săvârșit asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de violență periculoasă pentru viața sau sănătatea persoanei agresate ***ori de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe***, săvârșit de două sau mai multe persoane, mascată, ***deghizată sau travestită, prin pătrundere în încăpere, în alt loc, pentru depozitare sau în locuință.***

3. Avocatul Polivenco V. a declarat apel, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei hotărâri, prin care inculpatul Amoașii I. să fie achitat

Apelantul a invocat că, în ședința de judecată XXXXX XXXXX a declarat că nu cunoaște pe nimeni din inculpați, în momentul atacului infractorii discutau în limba rusă, vorbeau clar.

Din motiv că Grosu Sorin a recunoscut vina în cele comise și a depus cerere de examinare a cauzei conform art. 364¹ Cod de procedură penală, cauza penală în privința acestuia a fost disjungată în procedură separată.

Fiind audiat în calitate de inculpat în cauza disjunsă, Gros S. a declarat că s-a întâlnit la stadion cu Ticot V., unde au convenit a merge seara la comiterea infracțiunii de furt. Seara, împreună cu Ticot V. și Amoașii I. au mers spre gospodăria lui XXXXX XXXXX Acolo Ticot V. i-a spus lui Amoașii I. să stea peste drum, la alimentară. În ședința de judecată a fost constatat că alimentara dată se află la o distanță de aproximativ 200 metri de casa de locuit a lui XXXXX XXXXX, fapt ce face imposibil participarea sau contribuirea lui Amoașii I. la comiterea infracțiunii.

Astfel, s-a constatat că inculpații inițial au mers la comiterea infracțiunii de furt și nu de tâlhărie, ori, nu a fost demonstrat că inculpatul Amoașii I. a manifestat acordul la comiterea infracțiunii de tâlhărie și a participat împreună cu Grosu S. și Ticot V. la comiterea acesteia.

Suplimentar, Grosu S. a declarat că după ce au ieșit din gospodăria lui XXXXX XXXXX au plecat în direcții diferite, fără a să întâlnească cu Amoașii I.

Prin urmare, Grosu S. se referă la participarea inculpatului Amoașii I. în comiterea infracțiunii de furt și nu de tâlhărie.

Conform art. 48 Cod penal se consideră exces de autor săvârșirea de către autor a unor acțiuni infracționale care nu au fost cuprinse de intenția celorlalți

participanți. Pentru excesul de autor, ceilalți participanți nu sânt pasibili de răspundere penală.

Prima instanță a interpretat eronat declarațiile lui Grosu S. și nu a ținut cont de prevederile art. 48 Cod penal, ori, la examinarea cauzei în prima instanță nu a fost demonstrat faptul acceptării de către Amoășii I. de a participa la comiterea infracțiunii prevăzute de art. 188 Cod penal.

Instanța de fond a reținut vinovăția lui Amoășii I. în comiterea infracțiunii ***doar în baza declarațiilor lui Grosu S. depuse la examinarea cauzei penale în procedură separată, fără audierea acestuia în ședința de judecată pe cauza dată.***

Nimeni din martorii audiați în prima instanță nu a declarat despre faptul comiterii de către Amoășii I. a infracțiunii prevăzute de art. 188 Cod penal și nimeni nu a declarat că la văzut în apropiere de casa lui XXXXX XXXXX în acea seară.

La caz s-a constatat lipsa probelor ce ar indica direct asupra participării lui Amoășii I. la comiterea infracțiunii prevăzute de art. 188 Cod penal, ***vinovăția acestuia fiind stabilită doar în baza declarațiilor lui Gros S. fără a fi audit în ședința de judecată.***

Totodată, prima instanță nu a ținut cont de concluziile raportului de expertiză nr. 64a-2017 din 31.03.2017, că Amoășii I. suferă de retard mental moderat cu schimbări semnificative de comportament și avea capacitatea redusă de ași da seama și să conducă cu acțiunile sale. Amoășii Iv. necesită evidență și tratament în condiții de ambulatoriu însă prima instanță a aplicat sancțiunea sub formă de închisoare.

De asemenea prima instanță nu a ținut cont de art. 23¹ Cod penal, ce prevede răspunderea penală redusă și aplicarea sancțiunii sub formă de închisoare la limita minimă prevăzută de lege.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 27 martie 2019, apelul a fost respins ca fiind nefondat.

Instanța de apel a reținut că, instanța de fond a respectat normele procesual-penale și normele penale, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere legală, în mod obiectiv și corect a stabilit circumstanțele de fapt, de drept și just a tras concluzia că inculpații Ticot V. și Amoășii I. au comis infracțiunea prevăzută de art. 188 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal.

Vinovăția inculpaților ***este dovedită și prin sentința Judecătoreiei Bălți din 29.05.2018, potrivii cărei Grosu S. a fost condamnat în baza art. 188 alin. (2) lit. b), c), d), Cod penal pentru tâlhăria din 16.02.2017, ora 22³⁰, în gospodăria lui XXXXX XXXXX, în complicitate cu persoane în privința cărora acțiunile au fost disjuncte într-o procedură separată (acestea fiind Ticot V. și Amoășii I.)*** la 5 ani și 6 luni închisoare, cu executare.

Ori, între inculpați a fost înțelegere, că Grosu S. și Ticot V. intră în casă unde se afla partea vătămată XXXXX XXXXX, iar Amoășii I. se v-a afla în stradă lângă alimentară, și îi v-a anunța dacă cineva v-a veni. Așa aceștia au și procedat, Grosu S. și Ticot V. au intrat în domiciliul părții vătămate XXXXX XXXXX și au

întreprins acțiunile de atac cu aplicarea violenței și solicitarea de bani, iar Amoșii I. a rămas în stradă la pândă.

În cazul dat nu poate fi exces de autor, deoarece toți inculpații au știut cu certitudine că merg să comită infracțiunea în casa unde se află stăpâna, aceștia s-au pregătit, imbricând haine cu cagule și măști, au monitorizat din timp locuința și au repartizat rolurile.

În concluziile experților este indicat clar, că Amoșii I. cade sub incidența art. 23¹ Cod penal.

Din materialele cauzei rezultă, că actele de procedură și acțiunile procesual-penale au fost efectuate în conformitate cu prevederile Codului de procedură penală care era în vigoare la momentul declanșării lor, fiind cercetate și confirmat în ședința de judecată.

5. Avocatul Gheorghe Postolache a declarat recurs ordinar, solicitând casarea hotărârilor adoptate, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri, prin care inculpatul Amoșii I. să fie achitat, sau dispusă rejudecarea cauzei de către instanța de apel.

Recurentul a invocat că, *declarațiile lui Grosu S. date în cadrul dosarului judecat în procedură simplificată nu pot fi puse la baza sentinței, deoarece acesta nu a fost audiat în ședința de judecată, nici în prima instanță nici în instanța de apel, nici nu a fost petrecută confruntarea între Grosu S. și Amoșii I. în cadrul urmăririi penale pentru a fi respectat dreptul apărării de a pune întrebări nemijlocite martorului (art. 6 CoEDO).*

Instanța de fond și de apel nu au combătut versiunea lui Amoșii I., care în afară de alte probe, a fost cert confirmată și de martorul Ticot V., care fiind audiat în cadrul ședinței de judecată a declarat, că Amoșii I. nu a fost la furt.

Astfel, soluția instanțelor este întemeiată și nu se bazează pe aprecierea obiectivă a materialelor cauzei penale.

Instanța de apel face referire la declarațiile martorului Grosu S. date în cadrul procesului penal de condamnare în baza art. 188 alin. (2) Cod penal, considerând că credibilitatea acestor declarații nu poate fi pusă la îndoială din considerentul că sentința de condamnare a lui Grosu S. din 29.05.2017, este definitivă, executorie și are puterea de lucru judecat.

Este astfel impusă reclamantului o sarcină disproporționată, afectând echilibrul care trebuie să existe între importanța valorii încălcării dreptului inculpatului la un proces echitabil (art. 6 CoEDO), pe de o parte și pe de altă parte - valoarea sentinței de condamnare și puterea probantă a acesteia atunci când Grosu S. ca martor a recunoscut fapta sa și a declarat despre Amoșii I. abia în judecată, fără ca să-i fie oferită posibilitatea lui Amoșii I. să-i pună întrebări.

Or, sentința menționată este opozabilă numai lui Grosu S. și are valoare numai în privința lui dar nu poate fi opozabilă și lui Amoșei I. în măsura în care acesta nu a avut posibilitate de a pune întrebări martorului Grosu S. și nici la urmărirea penală nu s-a făcut confruntarea între ei, pentru a înlătura divergențele.

Potrivit art. 6§3 lit. d), CoEDO impune posibilitatea de interogare a autorilor depozițiilor care nu au fost prezentate în fața instanței doar în cazul în care acestea joacă un rol esențial sau decisiv în stabilirea vinovăției (Kok c. Țărilor de Jos (dec); Krasniki c. Republicii Cehe, pct. 79).

Partea apărării a insistat să fie adus și audiat martorul Grosu S., însă instanța de fond a motivat refuzul prin faptul că ultimul a refuzat să fie etapat, și că deja expira termenul de arestare a lui Ticot V. și mai era timp de al cita pe Grosu S., a încălcând în așa mod principiul egalității armelor.

Grosu S. a făcut declarații în calitate de inculpat, însă a depus jurământul ca martor și evident în relația cu Amoășii I. și Ticot V. el are calitatea de martor, care potrivit Codului de procedură civilă nu poate refuza să se prezinte la instanță și urma să fie adus forțat, pentru a nu încălca prevederile art. 6 CoEDO, potrivit căruia orice acuzat are dreptul să audieze sau să solicite audierea martorilor acuzării și să obțină citarea și audierea martorilor apărării în aceleași condiții ca și martorii acuzării.

În pct. 25 din decizia instanței de apel s-a indicat că, aceleași raționamente au fost confirmate și de către Curtea Europeană în cauza Navalnyy și Ofitserov v. Rusia din 23 februarie 2016. Astfel, la §105 din această hotărâre, Curtea Europeană a menționat că probele admise într-o procedură accelerată nu pot fi transpuse într-un alt set de proceduri penale, fără ca admisibilitatea și credibilitatea lor să fie examinată și validată în cadrul celui alt proces, în mod contradictoriu, ca toate celelalte probe.

Instanța de fond s-a bazat pe declarațiile martorului Grosu S., însă acestea nu se confirmă prin alte mijloace de probă examinate în ședința de judecată, iar instanța de apel a preluat fără a motiva poziția respectivă.

Procurorul în cadrul urmăririi penale și instanța nu au eliminat divergențele și neclaritățile și dubiile din probatoriu: - Grosu S. în calitate de bănuit a declarat că după ce au fugit, Gobjilă a sunat un taxist cu Dacia. Apoi Grosu S. în instanță declară că Ticot V. a sunat și a chemat taxiul.

De ce urmărirea nu a verificat fiecare din versiuni și nu a ridicat descifrările telefonice ale lui Ticot V. și Gobjilă, nu la găsit pe taximetrul care la servit pe Ticot V.

Dacă procurorul și instanța stabileau clar cine a sunat la taxi, Gobjilă sau Ticot V. era o certitudine și claritate referitor la participarea lui Gobjilă sau Amoășii I.

La urmărirea penală procurorul a înaintat mai multe demersuri către instanță care autorizează ridicarea descifrărilor convorbirilor și locațiilor participanților la proces (f.d. 42-47, 48-56; 57-76, vol. II), însă rezultatele parvenite de la companiile de telefonie intenționat nu au fost anexate la dosarul penal deoarece conțineau informație ce dovedeau nevinovăția lui Amoășii I., însă nu era convenabilă acuzării.

Instanța de apel s-a referit la declarațiile martorilor, însă nici unul din ei nu a fost audiat și nici nu sa dat citire la declarațiile lor în apel pentru a fi puse la baza deciziei.

Astfel, menționând toată lista de probe, instanța de apel nu a concretizat care din ele se atribuie la vinovăția lui Amoășii I. și care a lui Ticot V., fapt prin care a dat o motivație insuficientă ce echivalează cu emiterea unei decizii nemotivate.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală - instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor

invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii.

6. Judecând recursul ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și argumentelor invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, inclusiv în temeiul când instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, când hotărârea atacată nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția.

Instanța de recurs doar verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Sub acest aspect, Colegiul penal lărgit atestă că instanțele de fond și de apel au comis următoarele erori de drept.

În primul rând, potrivit art. 384 alin. (3) Cod de procedură penală, sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată. Conform art. 101 alin. (1) și (4) Cod de procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor. Instanța de judecată este obligată să motiveze în hotărâre admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate. În corespundere cu art. 325 alin. (1) Cod de procedură penală, judecarea cauzei se efectuează numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu. Potrivit art. 385 alin. (1) pct. 1) și 4) Cod de procedură penală, la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează chestiunile dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul, dacă fapta întrunește elementele infracțiunii. În corespundere cu art. 394 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală, partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să cuprindă probele pe care se întemeiază concluziile instanței de judecată și motivele pentru care instanța a respins alte probe.

Conform jurisprudenței naționale, sentința trebuie să corespundă atât după formă, cât și după conținut cerințelor art. 384-397 Cod de procedură penală. Sentința se expune în mod consecvent, astfel ca noua situație să decurgă din cea anterioară și să aibă legătură logică cu ea, excluzându-se folosirea formulărilor inexacte (*Hotărârea Plenului CSJ nr. 22 din 12.12.2005 privind sentința judecătorească, pct. 3., 39., 41.*).

În pofida acestor prescripții legale, potrivit descriptivului, instanța de fond (*pct. 2. din decizie*):

a) a trecut în revistă unele probe administrate, dar nu a apreciat fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, inclusiv cu circumstanțele concrete, de fapt și de drept, indicate în rechizitoriu, nu a indicat motivele pentru care a respins probele aduse în sprijinul apărării;

b) invocând neclar și confuz că: „*deși nu a fost audiat în calitate de martor în cadrul ședinței de judecată, prin faptul că Grosu S. a recunoscut și a acceptat probele acumulate în faza urmăririi penale, declarațiile lui sunt apreciate ca*

decisive la caz”, a pus neîntemeiat la baza sentinței de condamnare declarațiile inculpatului Grosu S., date în procedura separată, potrivit prescripțiilor din art. 364/1 Cod de procedură penală, dar fără al audia nemijlocit.

Ori, în asemenea caz, instanța nu a respectat jurisprudența națională și internațională potrivit căreii martorii se audiază nemijlocit în cazul în care declarațiile lor constituie o mărturie acuzatorie, susceptibilă să întemeieze într-un mod substanțial condamnarea inculpatului, creând părții apărării condițiile necesare pentru cercetarea multilaterală și în deplină măsură a circumstanțelor cauzei (*art. 314 CPP*), declarațiile martorilor depuse în timpul urmăririi penale pot fi puse la baza sentinței de condamnare numai cu condiția că, la urmărirea penală, a avut loc confruntarea cu bănuitul, învinuitul (*art. 389 CPP*), declarațiile persoanei coacuzate, condamnate separat, în procedura prevăzută la art. 364/1 Cod de procedură penală, nu pot avea o valoare probantă prestabilită, ori probele admise într-o procedură accelerată nu pot fi transmise într-un alt set de proceduri penale, fără ca admisibilitatea și credibilitatea lor să fie examinată și validată în cadrul celuilalt proces în mod contradictoriu, atunci când acuzații sunt judecați în două procese separate nu trebuie atașată *res judicata* unor fapte admise într-un caz la care persoanele nu participaseră (*Hotărârea CtEDO din 23.02.2016 Novalnyy și Ofitserov v. Rusia, Decizia Curții Constituționale nr. 78 din 09.07.2018, pct. 31-37*);

c) a depășit limitele învinuirii formulate, constatând în acțiunile inculpatului: **“... tâlhăria, însoțită de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe, săvârșită de persoană deghizată sau travestită, prin pătrundere în încăpere, în alt loc, pentru depozitare...”**. Ori, asemenea împrejurări nu i-au fost imputate inculpatului prin rechizitoriu (*f.d. 130*).

Astfel, prima instanță nu a judecat fondul cauzei în conformitate cu rigorile prevăzute de lege și a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția.

În al doilea rând, potrivit art. 414 alin. (1), (5) și (6) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel. Instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal. Conform art. 419 Cod de procedură penală, rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, care se aplică în mod corespunzător. În corespundere cu art. 8 alin. (1) Cod de procedură penală, persoana acuzată de săvârșirea unei infracțiuni este prezumată nevinovată atâta timp cât vinovăția sa nu-i va fi dovedită, în modul prevăzut de prezentul cod, într-un proces judiciar public, în cadrul căruia îi vor fi asigurate toate garanțiile necesare apărării sale, și nu va fi constatată printr-o hotărâre judecătorească de condamnare definitivă. Potrivit art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Conform jurisprudenței naționale, chestiunile de fapt asupra cărora trebuie să se pronunțe instanța de apel sunt dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări. Chestiunile de drept pe care urmează să le soluționeze instanța de apel sunt dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă normele de drept procesual și penal au fost corect aplicate. În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate, hotărârea instanței de fond urmează a fi desființată, cu rejudecarea cauzei (*Hotărârea Plenului CSJ a RM din 12.12.2005, nr.22 Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel*).

Însă, instanța de apel, nu a respectat prescripțiile de drept nominalizate, deoarece conform descriptivului și dispozitivului deciziei atacate (*pct. 4. din decizie*):

a) nu a reacționat în modul prevăzut de lege asupra erorilor de drept comise de instanța de fond, nominalizate supra, repetându-le întocmai, nu a desființat sentința și nu a rejudecat cauza potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, menținând o sentință nemotivată și neîntemeiată legal;

b) invocând neclar și confuz că: **„vinovăția inculpaților este dovedită și prin sentința Judecătoriei Bălți din 29.05.2018, potrivă cărei Grosu S. a fost condamnat în baza art. 188 alin. (2) lit. b), c), d), Cod penal pentru tâlhăria din 16.02.2017, ora 22³⁰, în gospodăria lui XXXXX XXXXX, în complicitate cu persoane în privința cărora acțiunile au fost disjuncte într-o procedură separată (acestea fiind Ticot V. și Amoășii I.)”**, a pus neîntemeiat la baza sentinței de condamnare declarațiile coinculpatului Grosu S., date în procedura separată, potrivit prescripțiilor din art. 364¹ Cod de procedură penală, dar fără al audia nemijlocit.

Ori, în asemenea caz, instanța nu a respectat jurisprudența națională și internațională potrivit cărei martorii se audiază nemijlocit în cazul în care declarațiile lor constituie o mărturie acuzatorie, susceptibilă să întemeieze într-un mod substanțial condamnarea inculpatului, creând părții apărării condițiile necesare pentru cercetarea multilaterală și în deplină măsură a circumstanțelor cauzei (*art. 314 CPP*), declarațiile martorilor depuse în timpul urmăririi penale pot fi puse la baza sentinței de condamnare numai cu condiția că, la urmărirea penală, a avut loc confruntarea cu bănuitul, învinuitul (*art. 389 CPP*), declarațiile persoanei coacuzate, condamnate separat, în procedura prevăzută la art. 364¹ Cod de procedură penală, nu pot avea o valoare probantă prestabilită, ori probele admise într-o procedură accelerată nu pot fi transmise într-un alt set de proceduri penale, fără ca admisibilitatea și credibilitatea lor să fie examinată și validată în cadrul celui alt proces în mod contradictoriu, atunci când acuzații sunt judecați în două procese separate nu trebuie atașată *res judicata* unor fapte admise într-un caz la care persoanele nu participaseră (*Hotărârea CtEDO din 23.02.2016 Novalnyy și Ofitserov v. Rusia, Decizia Curții Constituționale nr. 78 din 09.07.2018, pct. 31-37*);

c) a trecut în revistă dovezile administrate, dar nu a apreciat fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, inclusiv

cu circumstanțele concrete, de fapt și de drept, indicate în rechizitoriu, nu a indicat motivele pentru care a respins probele aduse în sprijinul apărării;

d) și-a întemeiat concluziile pe probe neverificate în ședința de judecată a instanței de apel și neconsemnate în procesul-verbal, cum ar fi cele de la f.d. 10, 11-12, 43, 54, 55, 66, 67, 70, 90, 91, 93, 130-131, 173, v.1, sentința din 29.05.2017, deciziile din 04.10.2017 și 26.12.2017, cererea din 06.02.2018, procesele verbale din 21.04.2017, 08.02.2018 și 18.07.2018, ordonanța din 17.03.2017, raportul de expertiză medico-legală din 31.03.2017;

e) nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat, și repetate în recursul ordinar, inclusiv asupra celor reproduse la pct. **3.** și **5.** din prezenta decizie, în felul și esența probatorie în care acestea au fost enunțate.

Circumstanțele expuse atestă în mod lucid că ambele instanțe nu au judecat cauza penală în condițiile legii, deoarece au adoptat hotărâri care nu cuprind motive legale pe care se întemeiază soluția, că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat, și că recursul de pe rol este întemeiat.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs casează total hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Dat fiind că încălcările normelor procedurale specificate, comise de către instanțele de fond și de apel, constituie erori de drept prevăzute în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și care nu pot fi corectate de către instanța de recurs, se impune soluția admiterii recursului ordinar, casării totale a deciziei contestate, și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să țină cont de împrejurările expuse, să înlăture erorile menționate, să judece cauza în strictă conformitate cu legea, să adopte o hotărâre legală și întemeiată.

7. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

D E C I D E :

admite recursul ordinar declarat de avocatul Postolachi Gheorghe, casează total decizia Colegiul penal al Curții de Apel Bălți 27 martie 2019, în privința inculpatului Amoașii Ivan XXXXX, și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată, pronunțată integral la 18 octombrie 2019.

Președinte
Judecători

Vladimir Timofti
Iurie Diaconu
Dumitru Mardari
Maria Ghervas
Iurie Bejenaru